

Geacht college van B&W en geachte Raadsleden van de Gemeente Aalten

Dale, 5 oktober 2025

Betreft: Zienswijze op raadsmededeling 107-2025; Voortgangsrapportage 2025 RES Achterhoek

Referte: Groene Katern Aalten Vooruit d.d. 30 september 2025

Op 30 september 2025 werd in het groene katern van de Aalten Vooruit gemeld dat er een beeldvormende vergadering over de voortgangsrapportage 2025 van de RES Achterhoek zal plaatsvinden op dinsdag 7 oktober. Aanmelden voor inspreken moest voor vrijdag 3 oktober 0900 uur. Een schriftelijke zienswijze indienen kan tot uiterlijk maandag 6 oktober en deze zal dan worden toegevoegd aan de stukken van de beeldvormende raad van 7 oktober.

1. Dit is veel tekort dag. Slechts een paar dagen voor het aanmelden als inspreker en vervolgens ook nog een zienswijze op papier zetten voor 6 oktober. Wij verzoeken u dan ook om de beeldvormende raad over dit onderwerp minimaal drie weken uit te stellen teneinde de bewoners de gelegenheid te geven om de rapportage te lezen en zich gedegen te informeren. Er is dan tijd om een bijeenkomst te beleggen om e.e.a. te bespreken en een zienswijze te formuleren. Op deze manier voelt het als een overval tactiek en geeft het blijk van slechte communicatie vanuit de gemeente op zo een belangrijk onderwerp voor de buurtschappen Dale en Barlo. Het rapport is reeds op 4 juni verschenen, B&W heeft hier eind juni en begin juli al mee ingestemd. Er was dus tijd genoeg om hierover in begrijpelijke taal te communiceren in het groene katern van de Aalten Vooruit. Wat betekent e.e.a. concreet voor de inwoners van de gemeente Aalten? Welke besluiten zijn er genomen en waarom? Waarom moet e.e.a. er nu zo snel door gerommeld worden? Welk belang dient dat? Als u wilt dat de bewoners meedenken en gehoord worden en u daarvoor een beeldvormende raad belegd moet u de bewoners voldoende tijd geven zich te (laten) informeren. Op deze manier lijkt het alsof u dat niet boeit en u uw bewoners bij voorbaat niet serieus neemt. Deze beeldvormende raad is daarmee louter voor de Bühne.

Op dit moment zijn er meerdere bestuurlijke processen gaande die te maken hebben met het opwekken van groene energie middels zon en wind:

- a. **Plan MER windbeleid provincie Gelderland.** Onderzoek naar milieueffecten zoekgebieden windenergie. Definitief rapport juli 2025. Ook Dale en Barlo worden hierin genoemd als zoekgebied AH36. De provincie ziet hier ruimte voor 12 megawindturbines (250 mtr tiphoogte) of 20 middelgrote (180 mtr tiphoogte) turbines. U snapt dat dit al voor behoorlijk wat onrust gezorgd heeft.
- b. **Omgevingsvisie Aalten.** Ruimte voor het opwekken van groene energie maakt ook deel uit van deze visie. Er zijn meerdere bijeenkomsten geweest waarbij door de inwoners van Dale

onomwonden is aangegeven dat men niet zit te wachten op meer en hogere windturbines. ***“Wij zijn het zat, we hebben er al acht”***. Dale en Barlo dreigen het afvoerputje van Aalten te worden. Als wind niet mogelijk is in het dorp of in de andere buurtschappen vul dat daar dan alternatief in met zon op dak of veld. Zo is iedereen in de gemeente betrokken bij de uitdaging om energie neutraal te worden en worden de lasten gelijk verdeeld. ***“Samen”*** betekent heel de gemeente Aalten en niet alleen Dale en Barlo!!

- c. **Landelijke Normen Windturbines.** Deze zijn nog steeds niet vastgesteld. Er is nog veel onduidelijk over toegestaan geluid, afstandsnormen en gezondheidseffecten van (mega) windturbines. Intussen is wel duidelijk dat deze strenger zullen worden m.a.w. het plaatsen van mega windturbines zal maar beperkt meer mogelijk zijn. Sluit als gemeente Aalten de ogen daarvoor niet en ga op zoek naar alternatieven door het stimuleren van grootschalig zon op dak en veld. In combinatie met batterijopslag (EOS) kan dit de eventuele optredende disbalans tussen opwekking middels zon en wind mitigeren.
- d. **UKZW Aalten.** Deze is een paar jaar geleden vastgesteld. Door corona konden destijds geen informatie bijeenkomsten gehouden worden voor de bewoners om e.e.a. toe te lichten. Dat is zeer gemist maar was helaas niet anders. Er is destijds met de bewoners een compromis gesloten dat het huidige windpark op dezelfde plek blijft en niet geografisch mag uitbreiden. Daarnaast mogen de huidige acht windturbines van 100 mtr ashoogte bij einde levensduur vervangen worden door maximaal 5 windturbines van 140 mtr ashoogte. **Wat ons als omwonenden betreft valt er aan deze zwaar bevochten afspraak met de gemeente niet te tornen!**
- e. **RES 1.0 doorontwikkeling naar RES 2.0.** De RES methode is een suboptimaal proces gebaseerd op het principe van verdeel en heers. Het leidt tot verkeerde (micro) keuzes. Een landelijke aanpak van de energietransitie is veel goedkoper, efficiënter en effectiever. We moeten ervoor waken dat we, middels deze ieder voor zich methode, het hele land gaan vol zetten met windturbines en zonnevelden!

Het merendeel van bovengenoemde processen is voor de gemiddelde inwoner niet meer te bevatten en te begrijpen. Mensen verdrinken in de hoeveelheid informatie die ook vaak onleesbaar is door de vele vaktermen en het abstracte taalgebruik. Met name de oudere (teveel, onbegrijpelijk) maar ook de jongere (saai) bewoners haken af. Daarnaast is er niets concreet dus mensen kunnen zich geen voorstelling maken van wat er kan gebeuren en laten het dan maar voor wat het is. Om te voorkomen dat ze straks spijt hebben als ze wakker worden tussen een woud van mega windturbines is het aan de gemeente om hier regelmatig een begrijpelijke en duidelijke voorlichting over te geven. Dit zou prima kunnen via de Aalten Vooruit en de website van de gemeente.

In uw raadsmededeling kondigt u aan dat er in 2025 een herijking van het UKZW zal plaatsvinden.

Het UKZW is tot stand gekomen in corona tijd waardoor bewonersbijeenkomsten niet konden plaatsvinden. De communicatie tussen de bewoners en de gemeente verdiende, zoals de gemeente ook zelf toegaf, geen schoonheidsprijs.

- 2. Gaat de gemeente ihkv de herijking van het UKZW informerende bewonersbijeenkomsten organiseren zodat bewoners kunnen aangeven wat hun zorgen zijn v.w.b. zonnevelden en windturbines in hun leefomgeving?

In de raadsmededeling 107-2025 staat dat het niet-gealloceerde deel van de op te wekken groene energie zal worden ingevuld middels windenergie. Dat is wel erg kort door de bocht en maakt het voor initiatief nemers in de gemeente Aalten bij voorbaat onmogelijk om in het dorp en de andere

buurtschappen dan Dale en Barlo groene energie op te wekken middels zon op veld of dak. De gemeente kan zich hier gemakkelijk achter verschuilen om onder zon op veld uit te komen terwijl er wellicht toch initiatieven komen. Het begrip “samen” wordt dus van te voren teniet gedaan door deze beperking. Daarnaast zal een nieuwe regering begin volgend jaar naar verwachting ingrijpen om de stikstofproblematiek op te lossen. Het is daarbij niet ondenkbeeldig dat er (minder rendabele) landbouwgrond beschikbaar zal komen voor natuurontwikkeling en het opwekken van groene energie.

3. Staat de gemeente Aalten open voor het ook ontwikkelen van groene energie middels zon op dak en veld in de andere buurtschappen dan Dale en Barlo teneinde het “samen D’RAN” ook in Aalten gestand te doen?

De gemeente Aalten heeft zich v.w.b. het opwekken van groene energie middels wind volledig afhankelijk gemaakt van het particuliere bedrijf Hagenwind. De acht windturbines met ashoogte van 100 mtr van park Hagenwind mogen bij einde levensduur conform UKZW vervangen worden door 4 of 5 windturbines met een ashoogte van maximaal 140 mtr. De huidige funderingen van de turbines kunnen naar verwachting niet gebruikt worden voor turbines van 140 mtr ashoogte maar wellicht wel voor turbines met een ashoogte van rond de 120 mtr (eventueel met wat versterking is dit een duurzame en goedkopere oplossing)? Het vervangen van de huidige acht turbines van 100 mtr door 8 turbines van 120 mtr ashoogte zou dan naar verwachting een opbrengst kunnen genereren van $8 \times 11 = 88$ GWh op jaarbasis. De productie van Hagenwind zou dan bijna verdrievoudigd worden van 0.033 TWh naar 0.088 TWh zonder dat de omgeving daar naar verwachting substantieel meer last van krijgt dan nu.

4. Doet de gemeente, eventueel iom Hagenwind, onderzoek naar deze optie? In hoeverre is er al duidelijkheid over de plannen van Hagenwind v.w.b. de vervanging van de huidige windturbines? Als Hagenwind niets doet zal de gemeente Aalten de RES doelstelling namelijk nooit halen!

Vragen en opmerkingen over het Voortgangsrapport RES 2025:

- i. Blz. 9 figuur 2: Aalten staat in de top 3 van de gemeenten v.w.b. de productie van groene energie middels wind. Waarom hier nog meer wind terwijl de andere gemeenten niets doen? Waarom wil de gemeente Aalten het beste jongetje van de klas zijn over de rug van de eigen bewoners?
- ii. Blz. 15 Akkoord van Groenlo: Mis hier een begrijpelijke vertaling van wat er nodig is aan opwekken groene energie voor de genoemde CO2 reductie. Het akkoord spreekt nu van een streefdatum van 2050. Waarom nu dan zoveel haast? Wellicht komt er een landelijke aanpak voor het energievraagstuk (kernenergie/waterstof), de normen voor windturbines zijn nog niet vastgesteld, ontwikkelingen in de wereld maken wind en zonne-energie wellicht onrendabel (drill baby drill), enz. Waarom nu het iconische Achterhoekse landschap volzetten met mega windturbines en giga zonnevelden en het voor altijd verpesten? Wie heeft daar belang bij?
- iii. Blz. 16 & 17 RES organisatie: Hoe democratisch is deze organisatie en dit proces. Nergens worden bewoners genoemd c.q. vertegenwoordigd. Wanneer worden bewoners betrokken bij veranderingen in hun leefomgeving door windturbines en zonnevelden? Er wordt in dit proces over burgers beslist, niet met hen!!
- iv. Blz. 20 figuur 6: Blijkbaar wekte Hagenwind middels windenergie in 2021 nog circa 0,038 TWh op. In 2023 en 2025 is dat opeens maar 0,033 TWh meer. Zijn er windturbines afgebroken? Heeft Hagenwind de productie teruggeschroefd? Waarom is hier de pijplijn niet

opgenomen? In het UKZW is afgesproken dat de huidige acht windturbines bij einde levensduur vervangen mogen worden door 4 of 5 hogere turbines. De productie van Hagenwind zal dan naar schatting verdubbelen. Is er momenteel al of wordt er overleg gepland met Hagenwind om invulling te geven aan de “harde pijplijn” voor windenergie? Als er overleg is wat is de status hiervan? Wat is er besproken? Wees daar open over want met geheimzinnigheid en voldongen feiten zal het draagvlak niet vergroot worden!

- v. Blz. 20 en 22 Figuur 6 & 7: Uit deze figuren blijkt dat 4 gemeenten niets doen aan Windenergie, 2 een beetje en dat Aalten en Oude IJsselstreek voorop lopen. Laat achterblijvers eerst initiatieven ontplooien voordat we in Aalten onze vinger weer opsteken! Bewoners van Dale en Barlo zitten er niet op te wachten een wingewest voor groene energie middels mega windturbines te worden!
- vi. Blz. 23 Lokaal Eigendom: De huidige uitbaters van Hagenwind hebben in het verleden, bij de totstandkoming van het UKZW, heel duidelijk aangegeven niet open te staan voor participatie. Voor het draagvlak voor de vernieuwing van Hagenwind is het essentieel dat participatie voor iedereen mogelijk wordt. Bewoners niet alleen de lasten maar dan ook de lusten. Bij participatie moet er dan op gelet worden dat niet alleen de lokale agrariërs in aanmerking komen maar dat ook minder vermogende bewoners de mogelijkheid krijgen om te participeren teneinde de eigen energierekening te verlagen! Welke regelingen kent de gemeente Aalten hiervoor om hen hierbij te ondersteunen?
- vii. Blz. 25 para 4.5.1 Beleidsvorming toetsingskader grootschalige opslag: *“Eind 2023 is in het bestuurlijk overleg afgesproken grootschalige elektriciteitsopslag niet te vergunnen totdat we weten aan welke voorwaarden deze moeten voldoen. Denk hierbij aan voorwaarden zoals landschappelijke inpassing, netinpassing (netbewuste opslag) en lokaal eigendom.”* Er zijn dus eind 2023 bestuurlijke afspraken gemaakt voor de Achterhoek om vooralsnog geen EOS installaties te vergunnen. Toch heeft de gemeente Aalten eind 2023 namelijk op 28 november 2023 een omgevingsvergunning¹ verleend voor de bouw van een grootschalige EOS-installatie aan de Aladnaweg in Dale. Kunt u aangeven waarom u de bestuurlijke afspraken die u gemaakt heeft met uw collega’s van de andere gemeenten in de Achterhoek niet eerbiedigt en toch besloten heeft om een grootschalige EOS installatie in Aalten te vergunnen terwijl er blijkbaar Achterhoek breed nog vragen zijn over landschappelijke inpassing, netinpassing en mogelijkheden voor lokaal eigendom. Wat vinden de andere gemeenten nu van de betrouwbaarheid van Aalten als er bestuurlijke afspraken door de wethouder zomaar aan de laars gelapt worden?

Mede namens het Platform Wind en Zon het Goor (PZWG)

¹ B&W heeft deze EOS-installatie met een beroep op een uitzonderingsbepaling in het bestemmingsplan; het zogenoemde kruimelbeding, toegestaan. In het voorjaar van 2025 heeft de initiatiefnemer van de EOS-installatie een wijzigingsaanvraag ingediend voor een nog veel grotere installatie bestaande uit 18 zeecontainers. De initiatiefnemer probeert via een salamitactiek de installatie sluipend uit te breiden.